

ring træffes ud fra regler, som for en del overlader afgørelsen til skifterettens skøn.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter og forslag til udformning af betingelserne for opnåelse af gældssanering. Justitsministeriet forudsætter i den forbindelse, at der i overensstemmelse med anbefalingen i udvalgsbetænkningen i praksis vil blive udvist tilbageholdenhed med gennemførelse af gældssaneringsordninger, når sagerne giver anledning til tvivl. Dette gælder ikke mindst, indtil der foreligger et nærmere erfaringsgrundlag med hensyn til de nye regler.

3.3. Efter betænkningssudkastet skal en gældssaneringsordning i almindelighed omfatte fordringer, der er stiftet inden indledningen af gældssanerings sag (ved gældssanering i konkurs: inden konkursdekretets afsigelse). Når særlige forhold taler derfor, kan skifteretten imidlertid bestemme, at gældssaneringen kun skal omfatte fordringer, der er stiftet inden et af skifteretten fastsat tidligere tidspunkt.

Muligheden for at fastsætte en tidligere skæringsdato tager sigte på tilfælde, hvor skyldnerens insolvenstilstand i alt væsentligt må tilskrives den ældre del af gælden, og hvor der er sådan forskel mellem arten eller omstændighederne ved gældens pådragelse med hensyn til henholdsvis den ældre og den nyere del af gælden, at en forskelsbehandling er rimelig.

Som anført i betænkningen (side 136) vil dette navnlig kunne forekomme, når skyldneren er en tidligere erhvervsdrivende, hvis gældsproblemer klart skyldes gammel forretningsgæld, og hvor det ofte ville være urimeligt, om en kendelse om gældssanering i lige høj grad skulle ramme den betydelige ældre forretningsmæssige gæld og privat gæld af nyere dato. De samme urimeligheder ville endvidere kunne gøre sig gældende, når den samlede gældsmasse dels består af ét eller enkelte ældre krav af ganske betydelig størrelse, dels af en flæthed af nyere fordringer.

I nogle af høringssvarene over betænkningen er der givet udtryk for, at det ville kunne være hensigtsmæssigt, såfremt der blev givet skifteretterne adgang til i gældssaneringskendelsen at nedsætte de af gældssanerings sagen omfattede fordringer med varierende procentsatser. Det er i den forbindelse bl.a. anført, at der kan være forskel på de enkelte kreditors muligheder for ved priskalkulationer at tage højde for tab på debitorer.

I forbindelse hermed kan det nævnes, at gældssaneringsudvalget i betænkningen (s. 79 f) anfører, at det ønskelige i at give adgang til gældssanering

ikke vil kunne tilgodeses ved, at der skal tages stilling til rimeligheden af de individuelle krav, som påhviler skyldneren, men alene ved at vurdere rimeligheden af, om der bør ske lettelse af skyldnerens samlede gældsbyrde. Det er udvalgets opfattelse, at der ved gældssanering bør gælde et almindeligt lighedsprincip, hvorfra der kun bør gøres undtagelse, når tungtvejende grunde taler derfor. Udvalget ville af principielle grunde finde det uheldigt, om regler om gældssanering gjorde det muligt at gøre undtagelse fra lighedsprincippet ud fra en konkret vurdering af de enkelte fordringers større eller mindre rimelighed. Hertil kommer, at der ved skifterettens afgørelse af, om skyldnerens ansøgning om gældssanering bør imødekommes, bl.a. skal tages hensyn til oplysninger om skyldnerens forhold og i forbindelse hermed de foreliggende oplysninger om skyldnerens afvikling af de enkelte fordringer.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets vurdering af det nævnte spørgsmål. Det må i den forbindelse tages i betragtning, at en ordning, hvorefter skifteretterne skulle lade spørgsmålet om den enkelte kreditors muligheder for at forudberegne risikoen for tab indgå i afgørelsen, ville give anledning til væsentlige vanskeligheder for skifteretterne på grund af den særlige indsigt i de enkelte gældsforhold, som en sådan ordning måtte forudsætte.

3.4. Gældssanering har til formål at få skyldnerens gæld nedsat til et sådant beløb, at den pågældende sættes i stand til at afvikle den resterende del i løbet af en overskuelig periode. Denne periodes længde og dermed den procent, hvortil fordringerne skal nedsættes, skal fastsættes i lyset af den enkelte skyldners forhold. Der skal herved bl.a. tages hensyn til skyldnerens alder og til skyldnerens familie-, uddannelses- og beskæftigelsesmæssige situation. Udvalget har ikke anset det for muligt at opstille nogen skarp regel herom.

Efter udvalgets opfattelse bør der imidlertid i praksis tages udgangspunkt i, at skyldnerens gæld skal nedsættes så meget, at han vil være i stand til at betale den resterende del af den usikrede gæld i løbet af 5 år. Nedsættelsesprocenten skal fastsættes ud fra en opgørelse af skyldnerens forventede indtægter og udgifter i den pågældende periode under hensyn til, at skyldneren og dennes husstand kan opretholde en »beskedne levestandard« (jfr. retsplejelovens § 509). Udvalget forudsætter, at det kun i temmelig få tilfælde vil forekomme, at skyldneren vil kunne opnå gældssanering form af sletning af al gæld.